

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ”

С. САМОВОДЕНЕ

5040 ул. «Васил Левски» №36 общ. В. Търново

тел. 088/50-27-999 ел. поща: info-300113@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ГРЕТА ГЕОРГИЕВА

Директор на ОУ „Хр. Смирненски”

с. Самоводене, общ. В. Търново

Е Т И Ч Е Н   К О Д Е К С

на училищната общност в ОУ „ Христо Смирненски“ - с. Самоводене

ГЛАВА ПЪРВА. ВЪВЕДЕНИЕ

Чл.1. /1/ Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието.

/2/ Кодексът на ръководството, учителите, служителите и работниците в училището определя правилата на поведение за формиране на организационна култура, спомагаща за утвърждаване и съхраняване на доброто име и дългогодишните традиции на учебното заведение и повишаване общественото доверие в професионализма и морала на неговите служители.

ГЛАВА ВТОРА. ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

Чл.2. Основна цел на настоящия Етичен кодекс е да съдейства за осъществяването на образователната мисия и стратегия на учебното заведение чрез стимулиране развитието и утвърждаването на етични норми в отношенията между участниците в образователния процес: учители, служители и ученици от една страна, родители и общественост, от друга страна.

Кодексът за работата с деца има за цел:

1. Да представя основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.

2. Да утвърждава волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност.

3. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

Чл.3./1/ Базови принципи на етичния кодекс са:

- Компетентност – служителите притежават знанията, уменията и квалификацията за изпълняваната длъжност;
- Ефективност – служителите постигат максимални резултати от труда си чрез физическо и психическо усилие при минимален разход на ресурси;
- Отговорност и изпълнителност – служителите имат чувство за дълг при изпълнение на трудовите задачи;
- Услужливост – работещите са отзивчиви към търсещите административни услуги, информация или съдействие;
- Вежливост – персоналът има учтиво и любезно поведение;
- Коректност и лоялност – отнасят се почтено и уважително към учебното заведение и коректно представят своята гледна точка;
- Подходящ външен вид – работещите се стремят да изглеждат по начин, съответстващ на средата;
- Колегиалност – да се изградят взаимно приемливи отношения помежду си;
- Конфиденциалност – учителите не разпространяват информация, получена при и по повод изпълнението на служебните им задължения.

/2/ Дейността на всички работещи се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

/3/ В условията на продължаваща пандемична ситуация, обусловена от разпространението на COVID-19 и други вирусни заболявания, приоритетни остават не само отговорностите за опазване здравето на децата, на работещите в системата, на семействата и на всички около нас, а и осигуряването на пряко взаимодействие между всички участници в образователния процес.

ГЛАВА ТРЕТА. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 4. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 5. Семейството с най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 6. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 7. На всяко дете е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религия; формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл. 8. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 9. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 10. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 11. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 12. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 13. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 14. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 15. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 16. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 17. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 18. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 19. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 20. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 21. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 22. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 23. Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 24. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 25. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 26. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

ГЛАВА ПЕТА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 27. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 28. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 29. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 30. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл. 31. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл. 32. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 33. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 34. Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 35. Ангажираме се с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал н семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 36. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържа от вземане на страна в конфликта.

ГЛАВА ШЕСТА . МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 37. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 38. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 39. Да работим за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

ГЛАВА СЕДМА. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 40. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 41. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 42. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 43. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 44. Да работим за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Чл. 45. Да работим за формиране на трайни нагласи за спазване на задължителните правила и хигиенни норми, с цел ограничаване на рисковете от разпространение на вируси, както и етичните правила за работа в електронна среда от разстояние, при възникнала и наложена необходимост.

ГЛАВА ОСМА. ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА

Чл. 46 Дефиниция

Тормозът е повтарящо се, умишлено поведение, което цели да нарани, унижи или изолира друг човек – физически, вербално, психологически или чрез дигитални средства.

Чл. 47 Превенция

Провеждане на часове и дискусии по теми като емоционална интелигентност и справяне с конфликти.

Въвеждане на програми за социално-емоционално учене.

Насърчаване на ученическо самоуправление и ролеви модели.

Създаване на подкрепяща училищна култура.

Чл. 48 Сигнализиране

Всеки ученик, родител или служител може да подаде сигнал:

Устно – към класен ръководител, учител или директор.

Писмено – чрез формуляр или имейл.

Анонимно – чрез специална кутия за сигнали.

Чл. 49 Реакция

Сформиране на комисия за противодействие на тормоза:

Николета Цанева – учител в прогимназиален етап.

Красимира Моминска – учител в прогимназиален етап.

Диляна Кьорева – учител в прогимназиален етап.

Комисията провежда разговори, събира информация, предлага мерки и уведомява ръководството при нужда.

Чл. 50 Подкрепа

Психологическа подкрепа за жертвата.

Работа с извършителя чрез консултации и възпитателни мерки.

Включване на родителите.

Възстановителни практики – диалог, прошка, поемане на отговорност.

Чл. 51 Проследяване

Документиране и наблюдение на поведението.

Годишен отчет от комисията.

Актуализация на превантивните мерки.

Чл. 52 Нарушения и последствия

Нарушенията се разглеждат от ръководството и педагогическия съвет.

При системни или тежки случаи се прилагат дисциплинарни мерки.

Училището си запазва правото да информира компетентните органи.

ЗАДЪЛЖАВАМЕ СЕ:

1. Да уважаваме уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работим в най-добрия интерес на детето.

3. В работата си в никакъв случай да не използваме физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважаваме и подкрепяме семействата при отглеждане и възпитание на обучаемите.
5. Да уважаваме колегите и да ги подкрепяме и насърчаваме в изпълнение на етичните правила (кодекс).
6. Да поддържаме висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатяваме знанията и уменията си.
7. Да служим като застъпници на детето и семейството в общността и обществото.
8. Да спазваме етичните правила, заложиени в този кодекс.

- **Влизане в сила и контрол**

Настоящият кодекс влиза в сила със заповед на директора. Контрол по изпълнението се възлага на:

- Николета Цанева
- Красимира Моминска
- Диляна Къорева

Комисията следи за прилагането, приема сигнали, участва в превенция и предлага актуализации.

Етичният кодекс на училищната общност в ОУ “Христо Смирненски“, с. Самоводене за учебната 2025/2026 година е приет след съгласуване с Обществения съвет на училището на заседание на Педагогическия съвет, протокол № 9/10.09.2025 г. и утвърден със Заповед на директора № 2/15.09.2025 г.